

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady dňa 26. 4. 2023

Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z.

Podnet na preverenie č.: PGO-RPMS/2023/00216

Programová služba: DAJTO

Vysielateľ: MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o.

Číslo licencie: TD/47

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenie:

Návrh uznesenia:

Rada pre mediálne služby (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 109 ods. 1 až 4 a § 110 ods. 2 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“) postupom podľa § 225 ods. 1 zákona č. 264/2022 Z. z. **začína správne konanie** voči vysielateľovi MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o. vo veci možného porušenia **§ 20 ods. 5 písm. d)** zákona č. 264/2022 Z. z. v súvislosti s tým, že

- odvysielal na programovej službe DAJTO dňa 29. 1. 2023 o cca 14:01 hod. program *Teória veľkého tresku*,
- odvysielal na programovej službe DAJTO dňa 29. 1. 2023 o cca 14:13:02 – 14:22:05 hod. a o cca 14:40:40 – 14:49:10 hod. hod. reklamné bloky podľa § 2 písm. a) vyhlášky Ministerstva kultúry Slovenskej republiky č. 468/2013 Z. z.,

v ktorých mohlo dôjsť k nezabezpečeniu, aby jeho zvuková zložka bola v súlade s technickými požiadavkami ustanovenými vo vyhláške Ministerstva kultúry Slovenskej republiky č. 468/2013 Z. z. o technických požiadavkách na zvukovú zložku programovej služby (ďalej len „vyhláška č. 468/2013 Z. z.“).

Úloha:

Kancelária Rady v zmysle § 123 zákona č. 264/2022 Z. z. oznámi účastníkovi konania začiatok správneho konania a zabezpečí nevyhnutné podklady a dôkazy pre rozhodnutie vo veci.

T: 10. 5. 2023

Z: ReO

Úloha:

Kancelária Rady oznámi podávateľovi podnetu na preverenie začiatok správneho konania.

T: 8. 5. 2023

Z: PgO

Kancelária Rady pre mediálne služby

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre mediálne služby
dňa 26. 4. 2023

Podnet na preverenie č. PGO-RPMS/2023/00216 zaevidovaný dňa 30. 1. 2023
Podávateľ: fyzická osoba
Predmet podnetu: vysielanie (hlasitosť)
Deň a čas vysielania: 29. 1. 2023 o cca 14:40 h

Programová služba: DAJTO
Vysielateľ: MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o.
Číslo licencie: TD/47

Dátum: 19. 4. 2023

OBSAH PODNETU:

„Dobrý deň, dávam podnet na prešetrovanie hlasitosti na reklamu Telekomu „Podporujeme digitálne vzdelávanie“ na televíznej stanici Dajto, napríklad dňa 29.01.2023 o 14:46 hodine. Všetci ostatní nevybočujú z normálnej počuteľnej úrovne, len Telekom... to akože si to oni môžu dovoliť? Môžete s tým niečo urobiť?“

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

Zákon č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách:

§ 20

Všeobecné povinnosti vysielateľa

(5) Vysielateľ televíznej programovej služby je ďalej povinný

d) zabezpečiť, aby zvuková zložka ním vysielanej televíznej programovej služby bola v súlade s technickými požiadavkami ustanovenými všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorý vydá regulátor.

Zbierka zákonov č. 468/2013

Vyhláška Ministerstva kultúry Slovenskej republiky z 18. decembra 2013 o technických požiadavkách na zvukovú zložku programovej služby

§ 1

Predmet úpravy

Táto vyhláška upravuje technické požiadavky, ktoré musí spĺňať zvuková zložka programovej služby vysielateľa zriadeného zákonom a vysielateľa, ktorý nie je zriadený zákonom a má oprávnenie na vysielanie na základe licencie udelenej podľa § 49 zákona alebo podľa osobitného predpisu(ďalej len „vysielateľ“).

§ 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto vyhlášky sa rozumie

a) reklamným blokom súhrn najmenej dvoch reklamných šotov podľa § 32 ods. 3 zákona alebo súhrn najmenej dvoch reklamných šotov a iného doplnkového vysielania podľa § 3 písm. h) zákona zaradených do vysielania medzi jednotlivé programy podľa § 3 písm. i) druhého bodu zákona alebo prerušujúcich vysielanie programov, okrem zvukovo-obrazových prostriedkov používaných na oddelenie vysielania reklamy a telenákupu podľa § 34 ods. 1,

b) jednotkou hlasitosti vzťahujúcej k digitálnej plnej stupnici s označením LUFŠ jednotka hlasitosti vzťahujúca k maximálnej amplitúde vzoriek signálu v jeho digitálnej reprezentácii,

c) jednotkou hlasitosti s označením LU jednotka hlasitosti používaná na relatívne meranie, pre ktorú platí, že zmena úrovne signálu o 1dB sa rovná zmene hlasitosti o 1 LU,

d) integrovanou hlasitosťou priemerná hlasitosť celého programu, reklamného bloku, reklamného šotu alebo iných zložiek televíznej programovej služby, ktoré nie sú zaradené do reklamného bloku, ktorej úroveň je definovaná vzťahom uvedeným v prvom bode prílohy.

§ 3

Technické požiadavky na zvukovú zložku programovej služby

(1) *Technické požiadavky na zvukovú zložku programovej služby, ktoré je vysielateľ povinný zabezpečiť podľa § 16 ods. 3 písm. n) zákona, sú tieto:*

a) *integrovaná hlasitosť každého programu, reklamného bloku, zvukovo-obrazového prostriedku používaného na oddelenie vysielania reklamy a telenákupu a ostatných zložiek programovej služby, ktoré nie sú zaradené do reklamného bloku, musí byť normalizovaná na cieľovú úroveň - 23,0 LUFS, pričom pri vysielaní samostatných reklamných šotov sa táto povinnosť vzťahuje na každý samostatne vysielaný reklamný šot; povolená odchýlka od cieľovej úrovne - 23,0 LUFS je +/- 0,5 LU a pre vysielanie programov, pri ktorých nie je možné prakticky dosiahnuť normalizáciu na cieľovú úroveň - 23,0 LUFS, je povolená odchýlka +/- 1 LU od cieľovej úrovne - 23,0 LUFS,*

b) *okamžitá úroveň hlasitosti reklamného šotu a inej zložky programovej služby, ktorá trvá kratšie ako 30 s, nesmie presiahnuť -15 LUFS a krátkodobá úroveň hlasitosti reklamného šotu a inej zložky programovej služby, ktorá trvá kratšie ako 30 s, nesmie presiahnuť - 20 LUFS.*

(2) *Technické požiadavky podľa odseku 1 sa nevzťahujú na jazykovú mutáciu programovej služby, na multimodálny prístup k programovej službe, ani na pôvodnú zvukovú stopu jednotlivých programov a ostatných zložiek televíznej programovej služby vysielanú popri hlavnej zvukovej stope.*

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre mediálne služby:

Meranie hlasitosti namietaného vysielania bolo vykonané zo záznamu Rady, ktorý bol vytvorený v záznamovom zariadení Rady.

Signál je ukladaný v záznamovom zariadení Rady vo formáte .mp4 a .wav. Na meranie hlasitosti bol použitý softvér *LMB – Loudness Management Batch Processor* (ďalej len „zariadenie“), ktorý meria v súlade s odporúčaním EBU R 128. Zariadenie poskytuje dáta o zvukovej zložke programu vyjadrenej jednotkou hlasitosti vzťahujúcej sa k digitálnej plnej stupnici s označením LUFS. LUFS je jednotka hlasitosti vzťahujúca sa k maximálnej amplitúde vzoriek signálu v jeho digitálnej reprezentácii. Jednotku hlasitosti používanú na relatívne meranie označujeme LU a pre ňu platí, že zmena úrovne signálu o 1dB sa rovná zmene hlasitosti o 1 LU.

Návrh metodiky pre posudzovanie zvukovej zložky vysielaného programu prostredníctvom meracieho zariadenia bol vypracovaný na základe špecifikácií ITU-R BS. 1770/1,2 a EBU R128 a je definovaný *Vyhláškou č. 468 Ministerstva kultúry Slovenskej republiky o technických požiadavkách na zvukovú zložku programovej služby* (ďalej len „Vyhláška“). ITU-R BS. 1770/1,2 a EBU R128 sú špecifikácie, ktoré definujú hlasitosť a štandardizujú metódy merania hlasitosti. ITU-R BS.1770-2 je medzinárodný štandard, ktorý popisuje metódu pre meranie hlasitosti. EBU R 128 rozširuje BS.1770-2 o rozsah hlasitosti a cieľovú úroveň.

Vyhláška vymedzuje podľa § 2 nasledovné pojmy: *okamžitá úroveň hlasitosti, krátkodobá úroveň hlasitosti a integrovaná úroveň hlasitosti*. Okamžitá úroveň hlasitosti je úroveň hlasitosti zvukového signálu za dobu integrácie 400 ms. Krátkodobá úroveň hlasitosti je úroveň hlasitosti zvukového signálu za dobu integrácie 3 s, integrovaná hlasitosť je priemerná hlasitosť celého programu, reklamného bloku, reklamného šotu alebo iných zložiek televíznej programovej služby, ktoré nie sú zaradené do reklamného bloku.

Okamžitá úroveň (MaxM) hlasitosti reklamného šotu a inej zložky programovej služby, ktorá trvá kratšie ako 30 s, nesmie presiahnuť -15 LUFS.

Krátkodobá úroveň (MaxS) hlasitosti reklamného šotu a inej zložky programovej služby, ktorá trvá kratšie ako 30 s, nesmie presiahnuť -20,0 LUFS.

Integrovaná hlasitosť (Int) každého programu, reklamného bloku, zvukovo-obrazového prostriedku používaného na oddelenie vysielania reklamy a telenákupu, a ostatných zložiek programovej služby, ktoré nie sú zaradené do reklamného bloku, musí byť normalizovaná na cieľovú úroveň -23,0 LUFS, pričom pri vysielaní samostatných reklamných šotov sa táto povinnosť vzťahuje na každý samostatne vysielaný reklamný šot; povolená odchýlka od cieľovej úrovne -23,0 LUFS je +/- 0,5 LU a pre vysielanie programov, pri ktorých nie je možné prakticky dosiahnuť normalizáciu na cieľovú úroveň -23,0 LUFS, je povolená odchýlka +/- 1 LU od cieľovej úrovne -23,0 LUFS.

S ohľadom na podnet sme merali integrovanú hlasitosť dvoch dielov seriálu *Teória veľkého tresku* a ich prerušení na televíznej programovej službe DAJTO dňa 29. 1. 2023 v čase od cca 14:00 do 15:00 h.

Meraním jednotlivých časových úsekov boli zistené nasledujúce hodnoty (záznam RpMS):

Tab. 1 – hlasitosť programu *Teória veľkého tresku* (1. diel):

Čas odvysielania meraných úsekov (záznam RpMS)	Int (= -23,0 toler. +/- 0,5 LU) LUFS
14:01:28 – 14:13:02 P1	-23,6
14:22:06 – 14:30:27 P2	-23,5

Priemerná hlasitosť programu -23,55 = po zaokrúhlení -23,6 LUFS

Tab. 2 – hlasitosť programu *Teória veľkého tresku* (2. diel):

Čas odvysielania meraných úsekov (záznam RpMS)	Int (= -23,0 toler. +/- 0,5 LU) LUFS
14:30:27 – 14:40:39 P1a	-23,5
14:49:10 – 14:56:19 P2a	-23,5

Priemerná hlasitosť programu -23,50 LUFS

Tab. 3 – hlasitosť reklamno-upútavkových blokov:

Čas odvysielania meraných úsekov (záznam RpMS)	Int (= -23,0 toler. +/- 0,5 LU) LUFS
14:13:02 – 14:22:05 RB1	-23,9
14:40:40 – 14:49:10 RB2	-24,0

Z tabuliek meraní zo záznamu Rady je zrejmé, že priemerná hlasitosť prvého dielu programu *Teória veľkého tresku* (tab. 1) **nie je v súlade** s prípustnou odchýlkou +/-0,5 LU (LUFS). Program bol odvysielaný po zaokrúhlení nameranej hodnoty -23,55 LUFS o **-0,1 LU (LUFS) tichšie** ako prípúšťa odchýlka. Druhý diel programu bol **v súlade** s prípustnou odchýlkou.

V prípade oboch odvysielaných reklamných blokov sme zaznamenali prekročenie prípustnej odchýlky (**-0,4 a -0,5 LU (LUFS)**).

Zmerali sme teda aj záznam vysielateľa:

Tab. 4 – hlasitosť programu *Teória veľkého tresku* (1. diel):

Čas odvysielania meraných úsekov (záznam vysielateľa)	Int (= -23,0 toler. +/- 0,5 LU) LUFS
---	--------------------------------------

14:01:41 – 14:12:41 P1	-23,6
14:21:45 – 14:30:06 P2	-23,5

Priemerná hlasitosť programu **-23,55 = po zaokrúhlení -23,6 LUFS**

Tab. 5 – hlasitosť programu *Teória veľkého tresku* (2. diel):

Čas odvysielania meraných úsekov (záznam vysielateľa)	Int (= -23,0 toler. +/- 0,5 LU) LUFS
14:30:06 – 14:40:19 P1a	-23,5
14:48:49 – 14:55:58 P2a	-23,6

Priemerná hlasitosť programu **-23,55 = po zaokrúhlení -23,6 LUFS**

Tab. 6 – hlasitosť reklamno-upútavkových blokov:

Čas odvysielania meraných úsekov (záznam vysielateľa)	Int (= -23,0 toler. +/- 0,5 LU) LUFS
14:12:41 – 14:21:45 RB1	-23,8
14:40:19 – 14:48:48 RB2	-23,8

Z tabuliek meraní záznamu vysielateľa je zrejmé, že priemerná hlasitosť programu *Teória veľkého tresku* (tab. 4 a 5) **nie je v súlade** s prípustnou odchýlkou +/- 0,5 LU (LUFS). Program bol v oboch prípadoch odvysielaný po zaokrúhlení nameranej hodnoty -23,55 LUFS o **-0,1 LU (LUFS) tichšie** ako prípúšťá odchýlka.

Prednostne však vychádzame zo záznamu Rady, podľa ktorého iba hlasitosť v prípade prvého dielu seriálu *Teória veľkého tresku* nebola v súlade s prípustnou odchýlkou.

Na zázname vysielateľa sme v prípade oboch odvysielaných reklamných blokov zaznamenali prekročenie prípustnej odchýlky o **-0,3 LU (LUFS)**.

Na základe vyššie uvedených skutočností možno skonštatovať, že zvuková zložka programu *Teória veľkého tresku* (1. diel) a doplnkového vysielania (dva reklamno-upútavkové bloky) **nemusela byť odvysielaná v súlade s predpismi, ustanovenými vo Vyhláske Ministerstva kultúry Slovenskej republiky z 18. decembra 2013 o technických požiadavkách na zvukovú zložku programovej služby.**

ZÁVER:

Monitorovaním vysielania programovej služby DAJTO zo dňa 29. 1. 2023 (program *Teória veľkého tresku* (dva diely) a ich prerušenie bolo zistené, že zvuková zložka prvého dielu tohto seriálu spolu s oboma blokmi doplnkového vysielania **nemusela byť v súlade** s technickými požiadavkami ustanovenými všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorý vydalo ministerstvo kultúry, **čím mohlo dôjsť k porušeniu § 20 ods. 5 písm. d) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách.**

Popis monitorovaného vysielania k Správe o kontrole dodržiavania ustanovení zákona č. 264/2022 Z. z. (podnet č. PGO-RPMS/2023/00216)

Monitorované vysielanie: hlasitosť

Dátum a čas vysielania: 29. 1. 2023 cca od 14:00 h do 15:00 h

Merania boli vykonané zo záznamového zariadenia RpMS.

Časový kód cca:

Začiatok merania časových úsekov:

14:01:28 – 14:13:02 – **P1** – program (*Teória veľkého tresku – 1. diel*) ⑫

14:13:02 – 14:22:05 – **RB1** – reklamno-upútavkový blok – doplnkové vysielanie

14:22:06 – 14:30:27 – **P2** – program

14:30:27 – 14:40:39 – **P1a** – program (*Teória veľkého tresku – 2. diel*) ⑫

14:40:40 – 14:49:10 – **RB2** – reklamno-upútavkový blok – doplnkové vysielanie

14:49:10 – 14:56:19 – **P2a** – program

Koniec merania časových úsekov.

Monitorované vysielanie: hlasitosť

Dátum a čas vysielania: 29. 1. 2023 cca od 14:00 h do 15:00 h

Merania boli vykonané zo záznamu vysielateľa.

Časový kód cca:

Začiatok merania časových úsekov:

14:01:41 – 14:12:41 – **P1** – program (*Teória veľkého tresku – 1. diel*) ⑫

14:12:41 – 14:21:45 – **RB1** – reklamno-upútavkový blok – doplnkové vysielanie

14:21:45 – 14:30:06 – **P2** – program

14:30:06 – 14:40:19 – **P1a** – program (*Teória veľkého tresku – 2. diel*) ⑫

14:40:19 – 14:48:48 – **RB2** – reklamno-upútavkový blok – doplnkové vysielanie

14:48:49 – 14:55:58 – **P2a** – program

Koniec merania časových úsekov.